

Kodu Uudised

Luunja valla infoleht

Nr 10 (297) Oktoober 2021

Õpetajate päev koos presidendiga

Selleaastane õpetajate päev oli Luunja Keskkoolele mitmel moel haruldane. Traditsiooniliselt viisid 5. oktoobril õpetöö läbi gümnaasiumi õpilased. Eriline aga oli, et neil tuli end jagada mitme maja vahel ning arvestada ka president Kersti Kaljulaidi külaskäiguga.

Päev algas õues toimunud aktusega, kus Luunja Keskkoole direktor Toomas Liivamägi ja abiturient Patrick Välja allkirjastasid lepingu, mille kohaselt läksid õpetajate kohustused üheks päevaks üle praegustele 11.–12. klassi õpilastele ning õpetajatest moodustati 13. klass.

Aktuselt suundusid õpilased ja uued õpetajad tundidesse, sh ka 13. klass.

Neljanda tunni ajal vajasid värsked õpetajad aga ise asendusõpetajaid, et minna kohtuma lahkumisvisiidil oleva presidendi Kersti Kaljulaidiga. Hädaast aitasid välja kümnendikud, kes

said omakorda võimaluse ühe tunni vältel end õpetajaametis proovile panna.

President kohtus 11. ja 12. klassi õpilastega ja andis neile ühiskonnaõpetuse tunni, milles rääkis kodanikuühiskonnast ning noorte osast selles. Pärast tundi vestles president õpilastega ja vastas nende küsimustele. Kohtumise lõpuks tehti ühispilt. Kuna kool on remondi tõttu asenduspindadel, toimus kohtumine vallamaja saalis.

Enne presidendi kohtumist õpilastega tehti ühispilt Luunja Keskkoole õpetajatega, kellele president soovis head õpetajate päeva ning andis üle kingituseks toodud roosiistiku presidendi roosiast.

Heli Erik

Luunja Keskkoole huvijuht

Luunja Keskkoole õpetajad koos riigipeaga 5. oktoobril. Foto: Arno Mikkor

Vallavolikogu 16. septembri istungi info

Septembrikuu esimene volikogu istung toimus 16. septembril Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses, VOLIS-e infosüsteemis ning videokõne vahendusel Microsoft Teamsi keskkonnas. Istungi avaliku ülekande jälgimiseks oli valla veebilehele lisatud link.

Istungil osalesid distantsilt virtuaalselt kaks volikogu liiget ning istungisaalis elektrooniliselt 11 ja füüsiliselt kaks volinikku. Puudujaid ei olnud.

Istungi alguses kinnitati päevakord (14 volinikku poolt, üks volinik ei hääletanud).

1. päevakorrapunktis esitas planeeringute nõunik Evelin Karjus ettekande Lohkva külas Kulliraja tee 3 maaüksuse detailplaneeringu vastuvõtmise ja avaliku väljapaneku korraldamise kohta.

Planeeringulahendus on valmis, kooskõlastused olemas. Planeeringu eesmärgiks on muuta 2005. aastal kehtestatud Kulli kinnistu detailplaneeringu ühel kinnistul hoonestusala suuremaks. 2005. aastal kehtestatud detailplaneeringus olid väga väikesed hoonestusalad. Muus osas jääb kõik samaks (juurdepääsud, tehnovõrkude lahendamine, kõrgus, ehitusalune pindala). Ettepanek on planeering vastu võtta ja avalikule väljapanekule suunata.

Planeeringu- ja keskkonnakomisjon toetas eelnõu.

Kõik volinikud olid Lohkva külas Kulliraja tee 3 maaüksuse detailplaneeringu vastuvõtmise ja avaliku väljapaneku korraldamise poolt.

2. päevakorrapunktis esitas planeeringute nõunik Evelin Karjus ettekande Sirgu külas Tamme (43201:002:0171) maaüksuse detailplaneeringu algatamise, lähtetingimuste, planeeringuala piiri ja suuruse kinnitamine kohta.

Taotlus vastab üldplaneeringule. Jõe poolne osa kinnistust on ka osa rohevõrgustikust, millega peab planeeringu koostamisel arvestama ja selle ala looduslikuna säilitama. Planeeringu eesmärgiks on kinnistu kaheks üksik-alamumaa krundiks jagamine ja ehitusõiguse määramine (sisuliselt taotletakse kinnistule ühe täiendava elamukrundi

moodustamist). Uuele ehituskrundile on lubatud kuni kolm hoonet (üks elamu ja kaks abihoonet). Juurdepääs tuleb lahendada koostöös Transpordiametiga, veevarustus ja kanalisatsioon tuleb lahendada lokaalselt.

Planeeringu- ja keskkonnakomisjon toetas eelnõu.

Volinike arutelu käigus tehtud ettepaneku, kergliiklustee koridori reserveerimise, lubas planeeringute nõunik lähtetingimustesse sisse kirjutada.

Koos eespool nimetatud lisasättega olid kõik volinikud Sirgu külas Tamme (43201:002:0171) maaüksuse detailplaneeringu algatamise, lähtetingimuste, planeeringuala piiri ja suuruse kinnitamise poolt.

3. päevakorrapunktis esitas vallasekretär Marko Jaeger ettekande jaoskonnakomisjoni moodustamise kohta.

Jaoskonnakomisjoni liikmete nimekirja määrati kaheksa liiget.

Kõik volinikud olid jaoskonnakomisjoni koosseisu kinnitamise poolt.

4. päevakorrapunktis oli umbusalduse avaldamine vallavanem Tõnu Murule.

Umbusalduse algatajad jäid umbusalduse avalduses toodu juurde.

Vallavanemale umbusalduse avaldamise poolt hääletas seitse ja vastu kaheksa volinikku.

Umbusaldusavaldus lükati tagasi.

Kuna vallavanemale umbusalduse avaldamine ei leidnud volikogu koosseisu enamuse toetust, jäeti päevakorrast välja järgmine päevapunkt (vallavanema valimine).

5. päevakorrapunktis oli umbusalduse avaldamine vallavalitsuse liikmetele.

Ka siin jäid umbusalduse algatajad umbusalduse avalduses toodu juurde.

Vallavalitsusele umbusalduse avaldamise poolt hääletas seitse ja vastu kaheksa volinikku.

Umbusaldusavaldus lükati tagasi.

6. päevakorrapunktiks oli umbusalduse avaldamine volikogu esimehele.

Siin jäid samuti umbusalduse algatajad umbusalduse avalduses toodu juurde.

Volikogu esimehele umbusalduse avaldamise poolt hääletas seitse ja vastu kaheksa volinikku.

Umbusaldusavaldus lükati tagasi.

Kuna volikogu esimehele umbusalduse avaldamine ei saanud volikogu koosseisu häälteenamust, jäeti päevakorrast välja järgmine päevapunkt (volikogu esimehe valimine).

7. päevakorrapunkt oli infopunkt, milles Heino Saar andis ülevaate Kavastu parvega, parvemaja remondi ja supelrannaga seonduvast, jõesadama nõukogu otsusest juhatuse liikmed tagasi kutsuda ning ühe liikme soovist ise lahkuda.

Indrek Kärner jõesadama juhatuse liikmena andis ülevaate Luunja puhkeala ehituse rahaliste vahendite saamise ja puhkeala inspekteerimisega seonduvast, väliujula ja hüppetorni hankest ning objekti valmimisega seonduvast. Ka planeeritava nn sepikoja hoone ehitusega seoses on toimunud töökoosolekud, kus on leitud häid lahendusi, kuidas saab ehituse maksumust soodsamaks muuta ja objektiga edasi minna.

Vello Küng palus vastust volikogu ja vallavalitsuse liikmetelt, et kas on eetilise, kui inimene ise vallas ei ela, aga püüab siin meie elu korraldada. Ta pidas silmas Aare Andersoni, kes tegelikult elab Elva linnas, aga kandideerib taas kord Luunja vallas.

Heino Saare arvates peaks hinnangu andma seadus ja kõrgem võim vallas, kelleks on valla rahvas ning kes on eespool volikogu ja valitsust. Valitsus on täitevorgan täitmaks volikogu tahet. Volikogu ja valitsus ei ole õiged otsustajad.

Väino Kägo märkis seoses umbusaldamistega, et Luunja valda on elanikke kaheksa kuuga juurde tulnud 155. Kui valla juhtimine oleks nii halb, nagu umbusaldajad väidavad, siis inimeste arv pigem väheneks. Tema arvates on elu vallas positiivne ja läheb ka positiivselt edasi.

*Kaimo Keerdo
volikogu esimees*

Vallavolikogu 30. septembri istungi info

Septembris toimus ka teine volikogu istung. Istung toimus 30. septembril tavapäraselt Luunja Kultuuri- ja Vabajaajakeskuses, VOLIS-e infosüsteemis ning videokõne vahendusel Microsoft Teamsi keskkonnas. Istungi avalikku ülekannet sai jälgida valla veebilehele lisatud lingi kaudu.

Istungil osalesid distantsilt virtuaalselt kolm volikogu liiget, istungisaalis elektrooniliselt 10 ja füüsiliselt kaks volinikku. Puudujaid ei olnud.

Päevakorras oli kaks punkti, mille kinnitamise poolt hääletasid kõik volinikud.

1. päevakorrapunktis esitas valla finantsjuht Hille Luts ettekande Luunja valla eelarvestrateegia 2022–2025 lõppversiooni kohta.

Augustikuu volikogu istungil suunati eelarvestrateegia avalikule välja-panekule. Valla elanikel oli võimalik esitada eelarvestrateegiale täiendus- ja muudatusettepanekuid. Hea meel on tõdeda, et sellel aastal kasutati nimetatud võimalust tunduvalt aktiivsemalt, kui eelnevatel aastatel seda on tehtud. Toimunud on ka eelarvestrateegia avalik arutelu.

Nii täiendusettepanekute esitamise kui ka avaliku arutelu käigus tõusis esitatud ettepanekutest selgelt esile kergliiklusteedega seonduv. Ettepanek on vallavalitsuse poolt arvesse võetud ja väga selgelt on eelarvestrateegiasse sisse viidud kergliiklusteedega seonduvad kulud (projekteerimine ja ehitamine ning teedealuste maade omandamine). Igal aastal on suurendatud summasid kergliiklusteedele. Strateegia perioodil on kokku kavandatud kergliiklusteedele valla omavahendeid 2,5 miljonit. Vallapoolne kergliiklusteede selgeks prioriteediks seadmine on kindlasti oluline ka lisavahendite kaasamisel (projektide jms rahad) nende projektide elluviimiseks lähiaastatel.

Uue osana on lisatud eelarvestrateegiasse **kaasav eelarve** (strateegia perioodil kogumaksumusega 180 000 eurot, millest järgmisel ja 2023. aastal 40 000 eurot ning kahel viimasel aastal kum-

malgi 50 000 eurot). Esimest korda valla 30-aastases ajaloos saab ka Luunja valla kodanikel olema igal aastal võimalus vahetult otsustada ühe osa eelarve investeerimisvahendite kasutuse üle.

Peale muudatuste sisseviimist on eelarvestrateegias planeeritud netovõlakoorumus 2022. aastal 76,3%, 2023. aastal 74,1%, 2024. aastal 63,1% ja 2025. aastal 59,4%. Laenu võetakse ainult investeringuteks (2022. aastal 1,9 miljonit eurot, 2023. aastal 1,25 miljonit eurot, 2024. aastal 400 000 eurot ja 2025. aastal 1,0 miljonit eurot).

Muutusi ka likviidsete varade suunamata jäägid. Järgmise aasta lõpuks on nende prognoos 56,1 tuhat eurot, 2023. aasta lõpuks 28,6 tuhat eurot, 2024. aasta lõpuks 29,2 tuhat eurot ja 2025. aasta lõpuks 1,4 tuhat eurot.

Kokku on investeringuteks strateegia perioodil 2022–2025 kavandatud 9,7 miljonit eurot.

Strateegia perioodil on kokku kavandatud kergliiklusteedele valla omavahendeid 2,5 miljonit.

Täpsemalt ja siinkirjutatust pikemalt saab eelarvestrateegia arutelu kohta lugeda volikogu istungi protokollist.

Luunja valla eelarvestrateegia 2022–2025 kinnitamise poolt oli kümme volinikku, vastu kolm ja kaks jäid erapooletuks.

2. päevakorrapunktis esitas valla sekretär Marko Jaeger ettekande vallavalitsusele ülesande andmise ehk valla uue arengukava koostamise kohta.

Valla põhimääruse kohaselt tuleb volikogul igal aastal 1. oktoobriks võtta vastu mingi otsus kehtiva arengukava kohta. Vallavalitsuses leiti arengukava ülevaatamisel, et see vajaks põhjalikumat uuendamist. Arengukava peaks olema eelkõige visioonidokument, vaatama tulevikku ja tagama kõiki neid tingimusi, mis nii KOKS-is kui valla põhimääruses arengukavale pandud on.

Paaril eelneval aastal ei ole volikogus ülevaatamise otsust tehtud. Vallavalitsuse ettepanek on korraldada täiesti uue arengukava väljatöötamine tähtajaga 1. august 2022. a ning järgmisel aastal menetleda uut arengukava koos eel-

arvestrateegiaga. Viimane on ju põhimõtteliselt arengukava lisadokument.

Arutelu käigus tehti volikogus ka ettepanek menetleda arengukava sünkroonis valla uue üldplaneeringuga. Leiti siiski, et kuivõrd uue üldplaneeringu lõpptekst valmib 2023. aastal, ei ole põhjendatud arengukava valmimist nii palju edasi lükata.

Vallavalitsus saab kehtiva arengukava tegevuskava (planeeritavate investeringute loetelu) vastavusse viia eelmises punktis vastu võetud eelarvestrateegiaga, millesse oli sisse viidud tegevusi, mida arengukava hetkel ei kajasta. Nii saab arvestada ka avanevatest struktuurifondidest valla arenguks ja investeringuteks rahaliste vahendite taotlemise võimalustega.

Vallavalitsusele ülesande andmise (valla uue arengukava koostamise korraldamine) poolt hääletasid kõik volinikud.

Istungite käigust saab põhjalikuma ülevaate volikogu istungite protokollidest.

30. septembri istung oli sellele volikogu koosseisule viimane. Möödunud nelja aasta jooksul, mis olid minule volikogu liikmena esimesed, toimus valla arengus, sealhulgas ka volikogu ja vallavalitsuse töös rohkem muutuseid, kui vähemalt mina nelja aasta eest oskasin ette näha. Olen aga veendunud, et toimunud muutused on olnud positiivsed ja valla elu edasi viivad. Luunja vald on kiiresti arenev vald.

Siinkohal tänan kõiki kolleege Luunja valla volikogust, vallavalitsuse liikmeid ja vallamaja töötajaid. Oli ka keerulisi hetki, aga meelde jääb lõpuks ikka positiivne. Aitäh teile.

Suur tänu ka kõigile Luunja valla elanikele panuse eest valla pikaajalisse arengusse ja igapäevaelu toimimisse. Luunja valla 25. aastapäevaks ilmunud raamat kannab pealkirja „Vald on tema inimesed“. Ja just nii see ongi. On muidugi maa ja jõgi, mets ja majad. Aga valla teevad sellest kõigest tema inimesed.

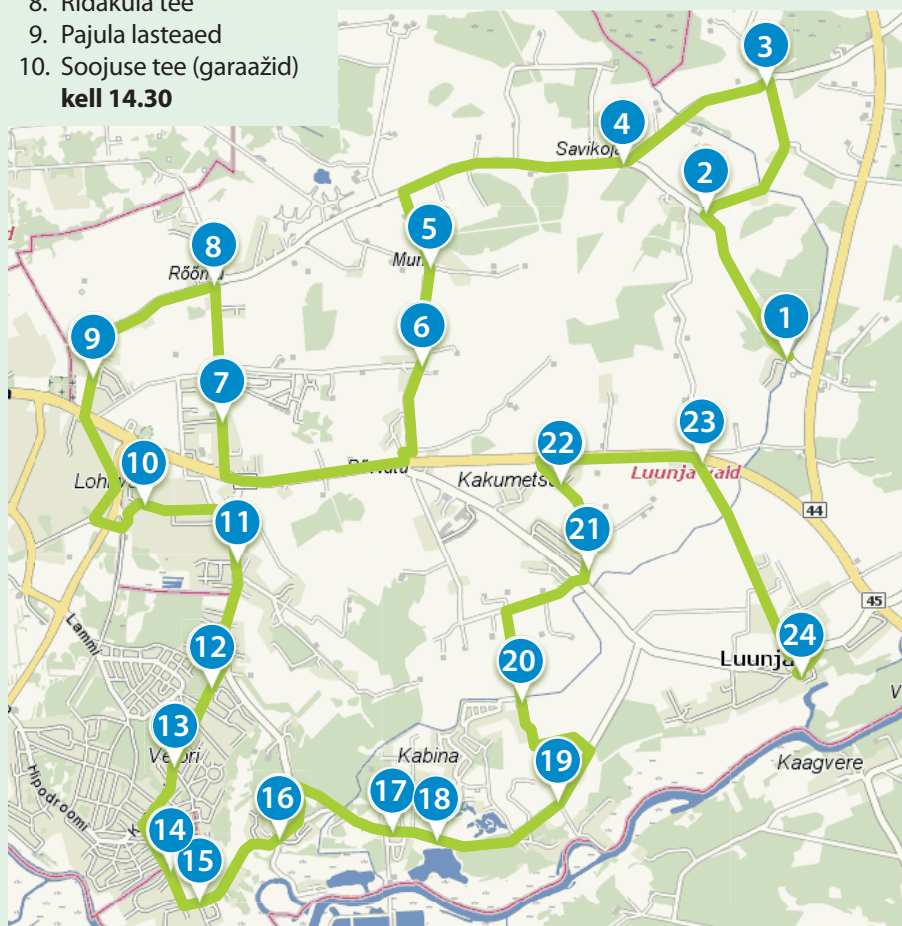
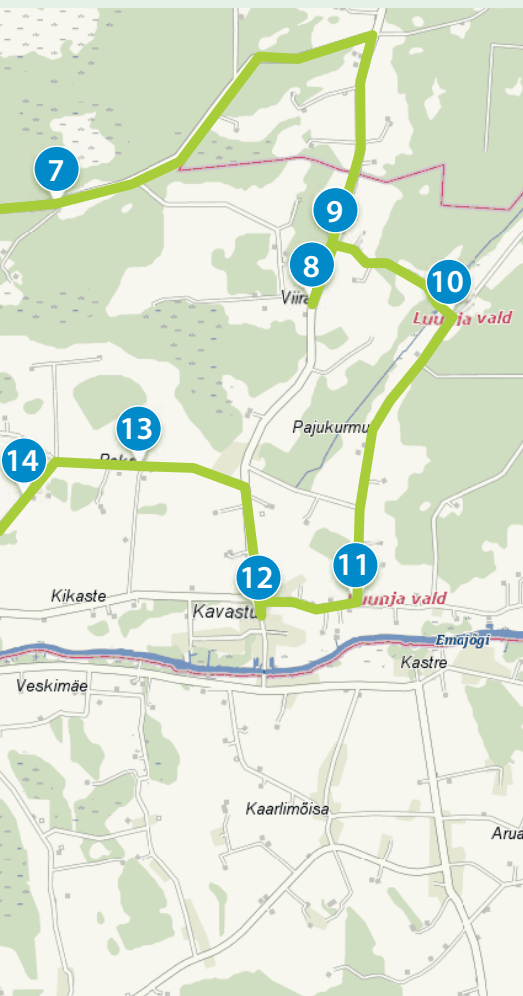
Kaimo Keerdo
volikogu esimees

Eddy Märtin, arendusnõunik

- 15. Ütsemäe
- 16. Sepa
- 17. Meierei
- 18. Sava
- 19. Sirgu
- 20. Sirguvälja tee
- 21. Valimisjaoskond

TEINE RING JA PEATUSED:

1. Ruudu tee kell 14.00	11. Puupilli	18. Kajaka tee
2. Kitse	12. Uus-Veeriku	19. Võidu väikekoht
3. Supsi	13. Ihaste Coop	20. Satikasoo
4. Kähri	14. Kaare tee	21. Ratsu tee
5. Muri tee	15. Jõeharu tee	22. Kaku tee
6. Nahksepa tee	16. Järveoja tee	23. Rebase
7. Mardi tee	17. Roosi väikekoht	24. Valimisjaoskond
8. Ridaküla tee		
9. Pajula lasteaed		
10. Soojuse tee (garaažid) kell 14.30		

<https://kaart.delfi.ee/?bookmark=50dfa05e7764d1850676e8973c36089d>

Kohanime määramise eelteade

Luunja vallavolikogu 29.11.2007 otsusega nr 13-18 kehtestatud Tammiku maaüksuse detailplaneeringu alusel kavandab Luunja vallavalitsus Põvvatu külas planeeringus kavandatud liikluspinnale määrata kohanimeks **Pedaja tee**.

Kohanime määramise eelnõuga saab tutvuda Luunja valla kodulehel www.luunja.ee.

Kohanime määramise teade

Luunja vallavalitsuse 8.09.2021 korraldusega nr 292 on määratud Sääsküla külas asuval kohalikule teele numbriga 4320026 ametlik kohanime **Auka tee**. Korraldusega saab tutvuda Luunja valla dokumendiregistris, mis asub Luunja valla kodulehel www.luunja.ee.

Aeg taotleda Luunja valla kultuuri- ja spordipreemiat ning kultuuri- ja spordistipendiumi!

Kuni 7. novembrini saab Luunja valla kodulehel esitada taotlusi valla kultuuri- ja spordipreemia ning valla kultuuri- ja spordistipendiumi taotlemiseks.

Preemia- ja stipendiumiavalduste vormid leiab valla kodulehelt jaotise „**Toimingud ja blanketid**“ alt ning statuudid jaotise „**Kultuur, sport, noorsootöö**“ alt.

Kultuuri- ja spordipreemiat saab taotleda väljapaistvate sportlike või loominguliste saavutuste eest, kultuuri- ja spordistipendiumi saab taotleda kultuuri- ja spordipoliitika seisukohalt oluliste projektide läbiviimiseks või valla esindamiseks võistlustel.

Taotlusi saavad esitada Luunja valla kodanikud, alaealise lapse puhul tema seaduslikud esindajad. Taotlemine toimub avaliku konkursi korras.

Küsimuste korral palun kirjutage kadri.sormus@luunja.ee.

Ülevaade Luunja vallavalitsuse tegemistest

Luunja valla 30. juubeliaasta on olnud vallavalitsusele tegus aasta. Koroonapandeemia ja kõrged nakatumisnäitajad hoidsid pinge all kõiki valla asutusi ja perekondi, kuid tagasivaates tuleb märkida, et väga palju olulist sai tehtud, mitmed pikalt edasi lükatud tööd jõudsid lõpule või said alustatud ja on nüüd tegemisel. Luunja vallas ei olegi vist nii palju korraga ehitatud ja projekteeritud kui viimase aasta jooksul. Ka tuleviku jaoks on seatud selged plaanid – järgmiseks neljaks aastaks on paigas eesmärgid ning nende eesmärkide täitmiseks vajalik ressurss.

Järgnevalt on loetletud kõige olulisemad tööd, mis tehtud said.

1. Vallavalitsuse töö ümberkorraldamine

- 1.1. Vallavalitsuse töö ladusamaks korraldamiseks on moodustatud osakonnad ja töötajate ülesanded ning vastutusala täpsustatud. Selle tulemusel saavad kodanikud oma küsimustele kiiremini vastused.
- 1.2. On loodud valmisolek tänapäevaste haldustööriistade Delta ja Spoku kasutamiseks, üleminek toimub 2021. aastal.

2. **Valla jäätmekäitluse** korrastamiseks kaasajastati jäätmehoolduseeskiri. Valmistati ette ja viidi läbi korraldatud jäätmeveo kontsessiooni andmiseks riigihange. Riigihanke tulemusel sõlmiti leping AS-ga RagnSells. Käivad ettevalmistused korraldatud jäätmeveo alustamiseks.

3. **Planeerimine.** Koostamisel on valla üldplaneering. Avalikustatud on lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Tegevused jätkuvad üldplaneeringu põhilahenduse ja KSH aruande eelnõu koostamisega, mis valmib orienteeruvalt juunis 2022. Avalik väljapanek toimub juulis 2022. Planeeringu koostamine on graafikus. Üldplaneeringu valmimine on väga oluline osa valla pikaajase arengu planeerimisest.

4. **Projekteerimine.** Projekteerimisel on suunatud tähelepanu Luunja valla jaoks olulise tähtsusega objektidele eesmärgiga tagada lastele lasteaiakohad, korrastada vallakeskus, luua Luunjas tänapäevased sportimisvõimalused ning suurendada liiklusturvalisust. Projekteeritud rajatiste ehitus algab osalt veel sel, osalt järgmisel aastal.

- 4.1. Pumbamaja projekteerimine näitusepaviljoniks (projekt valmis);
- 4.2. Lasteaia Midrimaa projekteerimine (projekt valmib oktoobris 2021);
- 4.3. Põvvatu-Luunja kergliiklustee II etapp (projekt valmis);
- 4.4. Luunja Keskkooli staadioni rajamine (projekt valmis);
- 4.5. Luunja sepikoja rekonstrueerimise projekteerimine (hankeleping täitmisel);
- 4.6. Kaare tee projekteerimine (sh uus kanalisatsioon, sademevee süsteem ja tänavavalgustus, valmib 2021. aasta lõpuks).

5. **Ehitus- ja majandustegevus.** Ehitustegevusega parandatakse Luunja valla laste õppimistingimusi, soodustatakse sportimist, luuakse meeldiv ja tänapäevane puhkeala.

5.1. Valmis Pajula tee 2 lasteaed (valminud augustis 2021). Uue lasteaia valmimine kooliaasta alguseks andis võimaluse kasutada remondi ootel Midrimaa lasteaia-maja Luunja keskkooli A-korpuse remondi ajal kooli asenduspinnana ning pakkus seega mõistliku lahenduse koolipere remondiaegse õppetöö korraldamise ruumimurele. Pajula tee 2 lasteaia-maja valmimine oli oluline ka Midrimaa lasteaia jaoks, sest lasteaed sai asenduspinnale kolimisega vabastada Midrimaa hoone renoveerimis- ja ehitustöödeks.

5.2. Rekonstrueeritakse Luunja Keskkooli A-korpus (valmib novembris 2021) – paraneb ja muutub õpilassõbralikuks hoone ruumijaotus, ehitatakse välja ventilatsioonisüsteem, tänapäevastatakse küttesüsteem.

5.3. Valgustati ja avati kohalike laste jaoks Kavastu lasteaia õueala, uue ruumijaotuse ja ilme said lasteaia ruumid Kavastus. Endise Kavastu algkooli värskendusremondi läbinud ruumides avati kogukonna jaoks Kavastu Korter.

5.4. Ehitustööd käivad Lohkva spordihoones (valmib novembris 2021). Ehituse käigus korrastatakse ka Lohkva kogukonnanahoone, hoone teenindamiseks on rajatud uus keskkütte- ja veetrass;

5.5. Valmis Luunja Jõesadama puhkeala väljaehituse II etapp (septembris 2021);

5.6. Viiakse lõpule Luunja Jõesadama puhkeala väljaehituse III etapp – hüppetorni paigaldus (valmib novembris 2021);

5.7. Rekonstrueeriti Kantsi puitsild (valmis suvel 2021);

5.8. Ehitati välja ja avati rattaringluse parkla Luunja alevikus ja Ihaste Konsumi juures;

5.9. Koolmeistri tänava äärde ehitati välja aastaid planeeritud tuletõrje veevõtukoht;

5.10. Võõrandati valla tegevuste jaoks mittevajalikud korterid ja kinnistud, mis tekitasid vallale asjatut lisakoormust.

6. Liiklusohutus ja vallateede remont

- 6.1. Rajati Räpina maantee äärde kergliiklustee kuni Greifi trükikojani;
- 6.2. Kajaka teel ja Ratasvälja teel piirati liikumiskiirust ja pandi lisaliiklusemärgid jalakäijate turvalisuse tõstmiseks;
- 6.3. Võidu vkt tänavavalgustuse rajamiseks sõlmiti leping ja tööd valmivad veel selle aasta sees;
- 6.4. Kruusakattega sõiduteede katendite remonti on teostatud Kitse teel, Kitsevälja teel ja Nahksepa teel;
- 6.5. Kruusakattega teedest on osalise tolmuvaba katte saanud Roosi vkt, Kuusekse vkt ja Kantsi tee.

7. **Eelarve.** Avalikuks kasutamiseks loodi eelarve täitmise visualiseering, mis annab selge ja kergesti arusaadava ülevaate valla eelarve täitmisest (kättesaadav valla kodulehelt ja andmik.ee lehelt).

7.1. Võeti vastu Luunja valla eelarvestrateegia järgneva neljaks aastaks. Eelarvestrateegia seostab valla vajadused ja majandus- ning rahandusproгноosidel põhinevad rahalised võimalused. Vaatamata keerulisele ajale on valla eelarvestrateegiasse kavandatud hulgaliselt

suuremahulisi investeeringuid, et valla elanikel oleks siin mugav elada. Olulisemad investeeringuprojektid järgmistel aastatel on:

- 7.1.1. Kultuur, sport – kergliiklusteede võrgustik (projekteerimine, ehitamine); Luunja kultuurimaja rekonstrueerimine ning Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse noortekeskuse ehitus, Luunja avalik staadion, mitmeotstarbelise hoone projekteerimine Lohkva-Veibri piirkonda, kaasav eelarve, Lohkva spordihalli inventari soetamine, sepiakoda;
- 7.1.2. Haridus – lasteaia Midrimaa renoveerimine, Luunja Keskkooli uue mööbli soetamine ning C- ja D-korpuse projekteerimine ja ehitus;
- 7.1.3. Majandus – valla teede rekonstrueerimine, bussiootepaviljonid ja valla keskväljaku katmine sillutisega (projekt);

- 7.1.4. Keskkonnakaitse – rosaariumi väljaehitamine;
- 7.1.5. Elamu- ja kommunaalmajandus – Luunja mõisa vana pumbamaja ümberehitus näitusepaviljoniks, ühisveevärk (veetrassid ja kanalisatsioon), hajaasustusprogramm, Luunja Jõesadama puhkeala edasiarendus (väliala, väljõusaal, lastelinnak);
- 7.1.6. Sotsiaalhoolekanne – sotsiaalimaja projekteerimine ja ehitamine.

Lisaks planeeritud omavahenditele on vallal võimalus ja soov taotleda täiendavat rahastust mitmetest meetmetest.

Luunja vald on kiire arengu teel ja loodan, et ka pärast valimisi jätkub tahet ja indu sama jõudsa sammuga edasi liikuda.

Tõnu Muru, Luunja vallavanem

Vallavalitsuses septembrikuu istungitel

Ehitusload väljastati:

- üksikelamu püstitamiseks Mäe tee 4, Ristimetsa tee 14, Põlluveere kinnistule Kakumetsa külas, Tamme tee 15, Tamme põik 8 ja 10 Põvvatu külas, Kulliraja tee 1 Lohkva külas, Uus-Veeriku tee 7 Veibri külas, Männi kinnistule Sava külas;
- puurkaevu rajamiseks Madise kinnistule Põvvatu külas, Metsakõntsa kinnistule Sirgumetsa külas, Värati kinnistule Sääsekõrva külas, Murri kinnistule Muri külas;
- kaugkütte liitumistorustiku ehitustööde teostamiseks Kabina tee 14 Lohkva külas;
- päikeseelektrijaama rajamiseks Jõekalda kinnistule Veibri külas.

Kasutusload väljastati:

- üksikelamute kasutusele võtmiseks Jõeharu tee 2 ja Jõeharu põik 17 Veibri külas, Toonekure tee 7 Põvvatu külas;
- Luunja alevikus Aedniku tn 10 ja Aedniku tn 10a maaüksustele rajatud Luunja Jõesadama puhkeala II etapi kasutusele võtmiseks.

Kinnitati:

- kaks hajaasustuse programmi aruannet;
- riigihanke nr 240628 „Luunja valla liikuvus- ja liiklusuuringu“ tulemused;
- riigihanke nr 238406 „Korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmine Luunja vallas“ tulemused.

Otsustati:

- muuta Luunja vallavalitsuse 14.07.2021 korralduse nr 235 „Pilka külas Oomäe katastriüksuse jagamine“ jagamise plaani;
- muuta ühte vallavara üürilepingut ja pikendada ühte mu-nitsipaaleluruüürilepingut;
- tunnistada kehtetuks Luunja vallavalitsuse 11.03.2015 määrus nr 69 „Sirgu külas asuvalle liikluspinnale kohanimeks Sirguvälja tee määramine“;
- tegevustoetuste eraldamine Luunja valla sihtasutustele;

- muuta Luunja vallas asuvate katastriüksuste lähiaadresside õigusaktidega sätestatud nõuetega vastavusse viimise eesmärgil;
- esitada Luunja valla projekt Tartu 2024 kultuuripealinna programmi;
- seada sundvaldus Ees-Veereva kinnistule Elektrilevi OÜ kasuks maakaabelliini rajamiseks.

Määrati:

- Sääsküla külas kohalike teede nimekirjas olevale tee numbriga 4320026 ametlik kohanime Auka tee;
- projekteerimistingimused Oja maaüksuse detailplaneeringu täpsustamiseks Saaga tee 15 osas ja Sirgumetsa külas Pärna kinnistul üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks;
- Muri külas Väljaotsa maaüksuse detailplaneeringus kavandatud liikluspindadele kohanimeks Väljaotsa tee ja Väljaotsa põik.

Kehtestati:

- vallavara kasutusse andmise tasude hinnakiri.

Nõustuti:

- isikliku kasutusõiguse seadmisega Elektrilevi OÜ kasuks Luunja valla omandis olevale Ringraja tee maakaabelliini ehitamiseks ja hooldamiseks;
- Pilka külas Metsatuka katastriüksuse jagamisega ning määrati uutele kinnistutele koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Tartu linnamaratoni läbiviimisega Luunja valla haldus-territooriumil.

Sotsiaaltoetusi maksti 76 korral, sealhulgas:

– sünnitoetusi	27
– juubelitoetusi	17
– aabitsatoetusi	22
– töövihikutoetusi	5
– matusetootusi	1
– muid toetusi	4

Marko Jaeger, vallasekretär

Haridustöötajate tunnustamine

Tartumaa Omavalitsuste
Liit ja Tartu linnavalitsus
tunnustasid Tartumaa parimaid
haridustöötajaid

Luunja vallast pälvitud tunnustuse:

- aasta põhikooli aineõpetaja kategoorias Liis Rüütel, Luunja Keskkoool;
- Tartumaa aasta õppeasutuse juht 2021 Uuve Jakimainen, Luunja lasteaed Midrimaa;
- Tartumaa aasta haridustegu 2021, mille kolme laureaadi hulgas on Luunja lasteaia Midrimaa väärtusjuttude raamatu ja -mängude loomine. „Armsad õpetajad, olgu teil jõudu ja visadust ning sära silmis iga päev! Teil oli eriline aasta ja keskkond, kus teadmisi edasi anda. Olete erilised inimesed. Aitäh!” sõnas vallavanem Tõnu Muru õpetajaid tänades.

Tunnustame kõiki Luunja valla haridustöötajaid ning õnnitleme 30. septembril toimunud Tartumaa haridustöötajate tänuüritusel auväärselt tiitliga pärjatud pedagooge ja haridustegu.

Luunja vallavalitsus

Tartu Ülikooli aulas (vasakult) Luunja Midrimaa lasteaia direktor Uuve Jakimainen, õppejuht Lia Raat, logopeed Kristel Lempu ja Luunja keskkooli õpetaja Liis Rüütel pärast tunnustuse vastuvõtmist (30.09.21). Foto: Kadri Sõrmus

Lahe koolipäev 2021

Harjumuspäraselt novembri keskel toimuv noortekonverents „Lahe koolipäev“ leidis seekord aset juba 7. oktoobril. Luunja Keskkoooli ning Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse koostöös oli võimalik Tallinnas toimunud inspiratsioonipäeval osaleda kümnel Luunja Keskkoooli või valla noorel.

Sel aastal oli konverentsi teemaks „Kuidas jõuda kohale?“.

Keskenduti sellele, kuidas päriselt kohal olla ja kuidas sellest aru saada, kas sa oled kohal. Oma mõtteid jagasid noortega Alar Tamming, Toomas Trapido, Tuuli Roosmaa, Valter Soosalu, Steve Kokker, Kadri Voorand ning Toomas Laigu, kes on olnud juba aastaid ka selle konverentsi eestvedaja.

Igalt esinejalt oli midagi kõrva taha panna. Nii noorel kui täiskasvanul.

- Unista suurelt ja julgelt! Kirja pandud ja välja öeldud unistused täituvad.

- Jaga oma unistust.
- Elu hakkab, kui sa mugavustsoonist välja astud.
- Kõige suuremad kahetsused võivad olla sinu kõige suuremad võimalused.
- Proovi – sa ei tea, mis juhtub.

See on vaid osa mõtetest, mis 9.a klassis õppivat Ketlini kõnetasid sedavõrd, et need tasus endale kirja panna. Lavalt sai

inspiratsiooni nii vestlustest kui erinevatest tegevustest. Üheks väga oluliseks konverentsi osaks on Hea Eeskuju noorte tunnustamine. Lahe koolipäev süstib igasse osalejasse paraja annuse entusiasmi ja julgust olla aktiivne ning liikuda oma unistuste täitmise suunas.

Luunja Keskkoooli kümnenda klassi õpilased Grete, Lysette ja Liina-Lisandra võtsid päeva kokku järgnevalt:

„See päev oli väga inspireeriv ja pani mõtlema täiesti teise nurga alt. Nii tore on näha, kui palju aktiivseid noori on olemas ning et meil on tänapäeval võimalik osaleda sellistel üritustel ja näha ning kuulata, kuidas muuta ennast ja maailma paremaks. Jäädes tänasele päevale tagasi mõtlema, ei jõua ära oodata ka järgmise aasta konverentsi.“

*Heli Erik
Luunja Keskkoooli huvijuht*

Õpetajate päev läbi abiturientide silmade

Luunja Keskkoool on kasvanud suureks kooliks ja nii on ka õpetajate päeva korraldamine abiturientidele paras väljakutse. Lisades siia juurde kooli remondi tõttu mitmes majas tegutsemise ning samal päeval toimunud presidendi külaskäigu, siis oli vastutus sedavõrd suurem.

Küsid es üheks päevaks õpetajatega kohad vahetanud õpilastelt tagasisidet, jäi kõlama see, et oli korraga nii head kui halba. Direktor Patrick Välja esmamulje oli, et ta sai direktorina hakkama päris hästi. Olukord oli kontrolli all ning silm üldiselt kõigel peal. Paar päeva hiljem tagasi mõeldes on aga juba mõtteid, mida oleks saanud paremini teha ning kuidas mõnda olukorda lahendada.

Õppejuhi tööd teinud Victoria Unuks toob välja, et kuna juba kogu päeva planeerimine ja ettevalmistus oli paras peavalu, siis oli ta valmis palju hullemaks. Õppejuhina oli hirm selle ees, kas kõik kaaslased täidavad oma kohustusi või selgub ootamatult, et mõnda klassi on vaja leida asendusõpetaja. Õnneks kõik sujus ja päeva jooksul oli vaja leida ainult kaks asendust.

Huvijuhina tegutsenud Andrea Lääts toob välja, et neile õpilastele, kes soovivad saada õpetajaks, oli see päev suurepärane võimalus tutvuda sügavamalt õpetaja elukutsega ning saada kätte esmane kogemus, mida töö õpetajana endas sisaldada võib.

13. klass tunnis

Kokkuvõtvalt töid abiturientidid välja, et kes on kord proovinud õpetaja olla, saab aru, et õpetajaks olla on oluliselt keerulisem ja mitmetahulisem, kui seda kõrvalt vaadates võiks arvata. Õpetajad peavad hakkama saama paljude raskete ootamatustega ja jääma seejuures rahulikuks ning suutma õpilastes tekitada soovi õppida ja kaasa töötada. Õpetajate päeval oli nii neid klasse, kes üllatasid oma tubliduse ja sooviga õppida ning koostööd teha, kui ka klasse, kes

olid veel hullemad, kui oskas oodata. Mõnes klassis üllatas see, et poisid olid korralikumad kui tüdrukud. Oli tehnilisi ootamatusi, kus 13. klassile planeeritud Kahoot ei läinud tööle ja küsimused tuli lihtsalt ette lugeda, kuid kokkuvõtvalt oli see siiski kogemusterohke ja positiivne päev.

Heli Erik

Luunja Keskkoooli huvijuht

Huvijuht Andrea, direktor Patrick ja õppejuht Victoria 13. klassi tundi läbi viimas. Fotod: Omar Saksing

Edukas spordikuu Luunja Keskkoolis

2021/22. õppeaasta on alanud ning kätte on saadud juba ka esimesed head tulemused spordimaastikult.

Põhikooli poiste jalgpallivõistkond käis Elvas teiste maakonnakoolidega võistlemas ning tagasi tuldi kolmanda kohaga. Koosseisu kuulusid Ron Neltsas, Kalmer Kiiver, Daniil Zuzlov, Eikko Marten Mettis, Antoni Ainson, Henri Kannel, Hardi Ernits, Kaur Tasane ja Gustav Jakob Porro. Kõik mängud olid tasavägised ning kohad 1.–3. viimase mängu lõpuvileni lahtised.

Põhikooli poisid käisid kooli esindamas ka maakonna koolide kergejõustikuvõistlustel. Meeskondlikus arvestuses saavutati teine koht, rääkimata individuaalarvestuse kohtadest. Kuuel alal kaheksast saavutati poodiumikohad. Võistlemas käisid Kalmer Kiiver, Romel Savi, Lennart Muuli, Hardi Ernits ja Kaur Tasane.

Iga-aastaselt maastikuteatejooksult, kus koosseisu kuuluvad nii poisid kui tüdrukud, tuldi samuti tagasi poodiumikohtadega. 7.–9. klassi segavõistkond saavutas kolmanda koha, võistlesid Laura Kübarsepp, Marleen Rohelpuu, Ketlin Mutso, Melissa Loka, Lennart Muuli, Hardi Ernits, Gustav Jakob Porro ja Kaur Tasane.

Nooremas vanuseklassis tuli tubli teine koht, seal võistlesid Hanna Loore Laats, Greete Meus, Cristal Leidik, Marietta Verst, Romari Eelmäe, Laurits Lauk, Mikk Tasane ja Rodion Gussarov.

Uute eduelamusteni!

*Tiina ja Martin
õpetajad*

*Arendav ja loov –
see on Luunja kool*

Maastikuteatejooksu II koht 3.–5. kl. Foto: Tiina Rosi

Maastikuteatejooksu III koht 8.–9. kl. Foto: Tiina Rosi

Edukad jalgpallipoisid. Foto: Martin Pihl

Lohkva lasteaia Erasmus+ projekti osaliste õpiränne Pedro Muñoz

Seekord kohtusid Erasmuse projektis „Creating a Learning Love” osalejad Bulgaariast, Türgist, Makedooniast ja Eestist Hispaanias. Võõrustajaks Pedro Muñoz linna Ceip Ma Luisa Cañas kool. See on 7000 elanikuga väike linn Hispaania keskosas Madridist lõunapool La Mancha piirkonnas. See on piirkond, kus Miguel de Cervantese loodud don Quijote võitles nii vaenlaste kui tuuleveskitega.

Seal on kõik nii teistmoodi. Lasteaias käivad lapsed vanuses 1–3 aastat (Hispaania ema saab emapalka 1–6 kuud). Meie külastasime kooli, kus õppisid 4–12-aastased lapsed. Kõikide laste päev kestab kella 9st kuni 14ni. Lõunasöök-jook on igapäev kaasas ja lapsed ei maga koolis. Kooli territooriumi ümbritseb kõrge aed. Õueala katab valdavalt liiva ja peene kiviklibu segu või tartaankate. Puudub muru ja ka eraldi liivakaste ei ole. Õpetajate tööpäev on 6 tundi pikk, suvepuhkus on 60 päeva ning lisaks saavad õpetajad puhata jõulude ajal 20

ja lihavõtte ajal kümme päeva. Lasteaiarühmas on korraga tööl kaks täiskasvanut.

Praegu on Hispaanias viinamarjade koristamise aeg. Meie pilku püüdsid tehasesse vuravad traktorid, mille järelkärud olid marju täis. Külastasime kohalikku veinitehast, kus saime teada, et kogutud viinamarjade hind sõltub nende suhkrusisaldusest. Mida magusam on mari, seda kõrgem hind. Viinamarjade korjamine oli läbivaks teemaks ka lasteaia tegevustes – lapsed joonistasid traktoreid ja viinamarjakobaraid. Meie osalesime 4–5-aastaste laste õppe-tegevuses, kus mängiti projektis osalevate maade mänguderaamatusse kogutud mängu. Mängisime koos nt „Haned, luiged, tulge koju” ja „Heeringas, heeringas 1-2-3”.

Kogu õpirände jooksul märkasime, kui võrd head koostööd teevad kooli personal ja lapsevanemad. Igaks lõunaks olid vanemad meile valmistanud maitsva lõunasöögi. Toredaks koostöö näiteks

oli viimaseks õhtuks projektipartnerite auks korraldatud pidulik õhtusöök, mille ettevalmistamisel ja läbiviimisel osalesid lisaks pedagoogidele nii lapsed kui nende vanemad.

Õpiränne oli heaks näiteks, et ka keerulisel pandeemia ajal on siiski võimalik ohutusnõudeid täites kohtuda silmast silma ja avardada maailmapilti, tutvudes partnerite asutustega. Tööme kaasa häid mõtteid, kuidas täiustada oma õueala ja rikastada õppetegevuse vahepausi. Ees ootavad veel kohtumised Bulgaarias ja Makedoonias ning aprilli lõpul võõrustame meie projekti riike.

Õpirändel Hispaanias käisid Anna-Lena, Anneli, Kai ja Ülle.

Ülle Viltrop
Anneli Mötsmees

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Lohkva lasteaia õpetajad külastamas Hispaania kooli. Foto: Erakogu

Midrimaa avastab linnaelu

Midrimaa lasteaija kuus rühma on nüüdseks juba üle kuu aja tegutsenud Tartu linna külje all tuttuues Pajula tee hoones. Oleme kenasti kohanenud ja avarate ruumide võimalusi nautinud, rühmades jõudnud kasutada uusi põnevaid mängukeskusi, ronilaid ning „lugemismaju“, õppinud magama seinakappidest väljatulevates voodites ning sööma söögisaalis. Isegi lift on meie hoones ja digituba ning raamatukogu kõigile avatud koridoris. Lapse kõrgusel asuvatest ülisuurtest akendest avaneb ühest küljest lausa maaliline vaade sügisvärvides metsatukale, teiselt poolt on aga huvitav möödasõitvaid autosid jälgida. Parklasse mahuvad vabalt nii meie töötajate kui ka vanemate autod, kahjuks on meie asukoht küll selline, et tervislikult jalgsi tulevad siia üksikud. Äsja sai meie parkla ka välivalgustuse, selle kõrval on meil prügimaja, kus kõiki kaasaegseid nõudeid järgides sorteerime oma prügi nelja erinevasse konteinerisse.

Septembri lõpetasime oma traditsioonilise looduse- ja tervisenädalaga, mille raames lastega ka prügi sorteerimise põhimõtteid meelde tuletasime. 29. septembril oli rahvusvaheline toidukaio ja toidujäätmete alase teadlikkuse päev, meie selgitasime nädala jooksul välja oma maja toidujäätmete koguse ja sisu, et tulevikus saadud info põhjal biojäätmete prügikasti võimalikult vähe jääke satuks. Kaasasime lapsed ka siseruumide ja õuekeskkonna uurimisse, fookuses olid turvalisus ning keskkonnahoid. Nüüd vaatame laste tähelepanekud üle ja nii saame oma igapäeva elu-olu veel paremaks muuta.

Et lasteaed iga pere rõõmsalt tervitaks, maalisisid lapsed värvavate kõrvale kilele värvikirevaid sügispile ning kõikidel oli õuel võimalus imetleda näitust „Viguriga MIHKEL“, kuhu pered tõid kodudes meisterdatud sügisandidest tegelasi. Ka toidutegu rühmades toimus seekord teemal „Minu lemmik sügisand“, kus iga laps tutvustas kodust kaasavõetud vilju, neid lõiguti ja maitsti üheskoos.

Tervisejuht Pille eestvedamisel võtsime koos keskkonnamaskott Kastikatiga ette rännaku Tartu Annelinna. Praktiseerisime tihedas autodevoos liiklemist. Vahva oli jälgida, kuidas ini-

mesed seisatasid ja vaatasid, kui meie kuue rühma säravates helkurvestides lapsed pikas ravis kõndisid. Meie linnamatkal oli aga veel üks eesmärk: uurisime, kas ümbruskonnas on piisavalt prügikaste – rohealal polnud, aga majade ümber oli –, lapsed loendasid, suured arvutasid, kokku nägime neid oma teel üle 60!

Koolieelikud osalesid ka tervist edendavate lasteaedade ühisel õuesõppepäeval „Õpin õues, tervis põues“ Kambjas ning aiarühmad külastasid Elistvere loomaparki, viies külakostiks loomadele söögiampsu. Ka õuealale jätkus sel nädalal põnevust: ühel päeval oli lastel külas kaelkirjak (muusik Elsa), kes muusikalist muinaslugu vestis,

teisel päeval said lapsed aga erinevates tegevuspunktides oma osavust ja koostööskust proovile panna, meisterdada ja katsetada. Looduse- ja tervisenädala tegevused toimusid samaaegselt meie kolmes erinevas majas, ka Luunja pargirühmas ning Kavastus, arvestades rühma ja paikkonna eripära ning võimalusi.

Oktoobris aga avastavad lasteaednikud ära unustatud väärtusi. Kultuuri- reis viib meid ülikooli muuseumi, kunstimuuseumi ja Tähetorni planeetariumisse. Aeg iseendale – kui lasteaednik on tegus ja terve, siis on rõõmsad ka meie lapsed!

*Päevakavalisi sündmusi pildistasid
Uuve ja Lia Midrimaalt*

Aiamaalingud kilele

Uus kogemus linnaliikluses. Fotod: Lia Raat

Luunja noortekeskused osalevad projektis „Vaimuplahvatus“

„Vaimuplahvatus“ on noorteprojekt, mis toimub septembrist detsembrini Tartumaa noortekeskuste noortele. Eesmärgiks on aidata maakonna noortel tulla välja Covid-19 kriisist, andes neile vajalikke meetodeid, kuidas enda vaimset tervist hoida ja parandada.

Projekti raames toimub neli ettevõtmist erinevas vanuses noortele.

1. oktoobril toimus üritus 7–10-aastastele lastele Elvas, 22. oktoobril sõidame 11–12-aastastega Melliste keskusehoonesse, 19. novembril kohtuvad 15+ noored Ülenurmes. 3. detsembril korraldab Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskus koos Alatskivi Noortekeskusega 13–14-aastastele noortele suunatud ürituse Alatskivil.

Projekt on rahastuse saanud HARNO projektikonkursilt „Noorte heaks“. Ürituste sarja eestvedajaks on Elva Avatud Noortekeskus. Projektist võtab osa 15 noortekeskust üle Tartumaa.

Projekt „Vaimuplahvatus“ sündis tänu noorte algatusele, kuna nad soovisid omavahel kokku saada ja kuulda, kuidas

enda tervist hoida. Lisaks noorte omavahelisele koostööle edendab projekt ka suhtlemist ja infovahetust maakonna noortekeskuste vahel. Noortekeskused, mis võtavad projektist osa, on ka Tartumaa Noorsootöötajate Ühenduse TENK-i (Tervist Edendavate Noortekeskuste võrgustiku) liikmed.

Projekti vältel valmivad ka video-

klipid, kus noored ja noorsootöötajad jagavad enda kogemusi, mis on aidanud neil vaimset tervist hoida.

Et üritustega liituda, tuleks jälgida Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse kodulehte ja Facebooki.

Kadi Kalmus

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse

Lapsed naeruteraapias. Foto: Küllike Veigel

Luunja Lasteaia Midrimaa logopeed Kristel Lempu ootab kõiki Luunja valla lapsi alates beebieast kuni koolini tasuta nõustamisele.

Täpsem info meiliaadressil
kristel.lempu@gmail.com või Luunja lasteaiast.

Jonnist, raamatutest ja nähtamatutest sõpradest

„Ära ulu!“ ütles Tommy vihaselt. „Sa teed meile kõigi inimeste ees häbi!“

(A. Lindgren „Pipi Pikksukk“)

Miks lapse jonn on paha, aga eestlase jonn on hea?

Aeg-ajalt seisavad kasvatusteemaliste raamatute riiuli ees nõutud vanemad, kelle mureks on lapse jonn. Näiliselt lihtne teema on läbi aegade erinevatele kasvatusteadlastele ja -gurudele ainek pakkunud. Jo Frosti raamat „**Superlapsehoidja**“ soovib jonniva lapse teise tuppä, trepile, paha-lapse-toolile saata. Selleks, et ta natuke mõtleks oma käitumise üle, seejärel tagasi tuleks ja vabandust paluks. Paraku ei suuda sageli täiskasvanudki sõnades väljendada oma nn paha tuju põhjuseid, rääkimata edasisest analüüsist.

Natuke leplikum on A. J. Solter raamatus „**Nutt ja jonnihood**“ tõdedes, et jonn on stressi väljendus ja selle peab lubama lapsel turvaliselt välja elada ja nutta.

Mis siis on jonn? „Eesti keele seletav sõnaraamat“ selgitab mõistet järgmistel sõnade abil: isemeelne tõrkumine,

kiusakas kangekaelsus, liialdatud visadus, rumal, sõge, väiklane. Igal juhul on see midagi negatiivset, millele pole õigustust!

Legendaarne eestlaste jonn on aga juba plussmargiline, selle sünonüümiks on sihikindlus ja sitkus. Miks lapsel pole sünnis jonnida, aga täiskasvanud eestlasel on?

Mis on jonn? Ilmselt see, millena me tahame seda võtta. Frustreerunud ja empaatiavõime ning kannatuse kaotanud täiskasvanutena tõdeme, et küllap laps lihtsalt manipuleerib, üritab domineerida või tahab midagi. Selles on iva – tahabki, enamasti üritab laps saada vanema tähelepanu ja taastada kontakti, anda märku, et on hädas ega tule oma olukorraga enam ise toime. Ta on üks, masenduses ja tegevuseta.

Kui Tommy „Pipi Pikksukas“ Anni kat nutmise pärast hurjutab, siis see peegeldab paraku sagedast reageerimisviisi. Rootsi kirjanik ja psühhoterapeut Tommy Hellsten on oma tuntuimas

teoses „**Jõehobu elutoas**“ sõnastanud, et peame lapsele omasteks joonteks loovust, intuitsiooni, elulusti ja uudishimu. Neid omadusi hinnatakse ka täiskasvanueas. Paraku võib juhtuda, et kui laps ei ole saanud oma negatiivseid tundeid turvaliselt väljendada, õpib ta uued toimetulekumehhanismid. Lihtsamalt – väljendada sobib vaid positiivseid emotsioone, negatiivsetega tegele ise.

„Majast majasse astub jonn...“

Nii algab Heljo Männi loodud sõnadega tuntud eesti lastelaul. Sealne sõnum on ühene – jonn me tuppä ei lase, vaid ajame ta Sirtsu sohu.

Kaasaegsed kasvatusteadlased soovivad üha enam mitte ignoreerida, mitte isoleerida oma pingeid välja elavat last. Vastupidi – talle võiks pakkuda aktsepteerivat kohalolu. Ka Jo Frost tõdeb, et koolieelikud teevad pahandust ja jonnivad peamiselt sellepärast, et tahavad tähelepanu või on nad armukadedad. Seega on mõlemad mured vanema lahendatavad. Pakkuda lapsele tähelepanu lapsega mängides, vesteldes, talle lugedes...

Lohutuskirjandus (Luunja) raamatukogus

Lastekirjanduses on üha enam selliseid raamatuid, mis aitavad lapsel mõista, et tal on õigus tunda ja näidata oma emotsioone, ka negatiivseid. Kui last vaevavat teemat on võimalik turvaliselt läbi töötada raamatutegelaste kogemuste kaudu, on see omal moel vabastav.

Hoolikalt valitud raamatute abil saab luua muutusi.

Kui täiskasvanud võivad **Pipi Pikksukale** lausa diagnoosi panna (hüperaktiivne, hooletusse jäetud laps), siis argliku lapslugeja jaoks on Pipi sageli iidoliks, kehtastamas söakust, tugevust, iseseisvust ja lojaalsust.

Või siis **Päti** ja **Karlsson** katuselt – täiskasvanuna kahtlustame, et tegu on hallutsinatsioonidega, lapse elava fantaasia viljadega, kujuteldavate sõpradega, kes tekitavad koostöös lapsega segaduse, kuid ise sobival hetkel sündmuspaigalt kaovad. USA psühholoogid Dorothy ja Jerome Singer lohutavad, et nähtamatud sõbrad viitavad lapse elavale fantaasiale

Rõõmuga raamatukokku! Autor: Riina Belov

ja loovusele. Nii et väljamõeldud kaaslased, kes end vaid neid näha oskavale lapsele ilmutavad, on oodatud nii päriselus kui ka lastekirjanduses.

Raamatute kaudu arenevad lapse empaatia, tähelepanelikkus, osavõtlikkus ja fantaasia. Raamatute abil saab teritada taipu ja lahutada meelt.

„Lugemisisu“ lugemisprogramm kui võimalus

Rahulolematu või jonniva lapsega toimetulekuks kasutatakse sageli nõuannet: „Tegele oma lapsega!“ See on sama üldsõnaline nagu lapsele teele kaasa öeldud: „Ole hea laps!“

Kõik vanemad ei oska ega taha lapsega mängida ega meisterdada, mis teha. Lapsele lugemine ja lapsega lugemine on lihtne viis aeg maha võtta ja lapsega tegeleda.

Lapsed, kellele raamatuid ette loetakse, on empaatilised. Nad suudavad paremini keskenduda, neil on pidev turvaline kontakt oma vanematega. Nende fantaasia on toidetud ja sõnavara rikkalikum. Hilisemas koolielus on neil lihtsam olla akadeemiliselt edukad.

„Kui kodus pole raamatuid, neist ei räägita ega lapsele loeta, siis on lapsel väga raske raamatute ja lugemisega suhestuda,“ tõdeb Anneli Kengsepp Eesti Lastekirjanduse Keskusest. Lugemishimulistel lastel on toetav pere ja head sõbrad, mainitakse samas ettekandes. Kas ja kuivõrd sellega nõustuda, kuid lugemise jaoks soodsat keskkonda saab vanem küll luua.

Siin on abiks ka kool, lasteaed ja raamatukogu.

Oktoobris alustame „Lugemisisu“ programmiga taas ka Luunja raamatukogus. Soomest alanud programm on Eestis üha enam osalejaid kogumas. See on tänuväärne võimalus leida lasteaialapsele ja algkooliealisele intelligentne ja arendav tegevus. Sel hooajal on programmiga liitunud 196 raamatukogu üle Eesti.

Tallinna Ülikooli doktorant Andra Kütt loob oma ettekandes (avalik veebi-loeng „Lugemisisu“ Facebooki lehel) seoseid riikliku õppekava ja „Lugemisisu“ vahel, seda nii eelkooliealiste kui ka koolilaste osas.

Lugemisprogramm toetab lapse loovust, aitab õppida mängu kaudu ja

julgustab sotsiaalseid suhteid looma. Lektor mainib ka, et programm on suunatud lastele, kes on positiivses mõttes vastuvõtlikus eas. Selles vanuses lapsi on lihtsam inspireerida, neile lugeda, julgustada neid arutlema, joonistama, raamatutegelasteks kehastuma.

Oktoobris alustav lugemisprogramm „Lugemisisu“ Luunja raamatukogus annab 5–10-aastastele mängulisi võimalusi uusima lastekirjandusega tutvavaks saada. Programmiga saab liituda lasteaiarühmana, kooliklassina või tulla täitsa ise raamatukogusse. Tuleb põnev teekond nii lastele kui neile toeks olevatele täiskasvanutele!

Tulles tagasi algusesse – lapse jonn ei ole paha. Seda saab hõlpsalt ravida kas või raamatute abil. Palsamina mõjugu ka tõdemus, et laps jonnib vaid nende täiskasvanute seltskonnas, kellega ta end turvaliselt tunneb. Seega on tegu komplimentiga!

20.–30. oktoobril on Luunja raamatukogus ka raamatukogupäevad.

Kohtumiseni raamatukogus!

Riina Belov
Luunja raamatukogu

LUUNJA MALETURNIIR 2021

12. DZINTARS SPRIVULISE MÄLESTUSTURNIIR KIIRMALES

14. NOVEMBER 2021 • KELL 10

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUSES

LASTELE, NOORTELE JA TÄISKASVANUTELE!

Registreerimine 10. novembrini
aadressil: andres.karba@gmail.com
Registreerimisel tasuta, kohapeal 10 eurot.
PS! Täiskasvanutel vajalik vaktsineerimistõend!

Juhend: www.luunjakultuur.ee/sport

TARTU KALEV

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

www.luunjakultuur.ee

Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajad külastasid Euroopa kultuuripealinna tiitliaasta eel Kaunast

35-liikmeline Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 delegatsioon, kuhu kuulusid ka Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajad, külastas 22.–24. septembrini Kaunast ja Kaunase rajooni. Visiit korraldati, kuna Kaunas koos ümbritseva rajooniga on järgmisel aastal Euroopa kultuuripealinn ja tutvustas Kaunase Foorumi raames oma kultuuripealinna programmi.

„Meie eesmärk oli näha, millises seisus on Kaunase regioon mõned kuud enne kultuuripealinna algust,” ütles Tartu 2024 Lõuna-Eesti koordinaator Annela Laaneots. „Külastasime erinevaid omavalitsusi, Kačerginēt ja Zapyškist, kus kohtusime ka Kačerginē omavalitsusjuhi ja Zapyškise asevaldavanemaga,” rääkis Laaneots. „Mõlemad tõdesid, et kultuuripealinnaks ettevalmistumine on liitnud kogukondi ühise eesmärgi nimel pingutama ja eelnevate kultuuripealinnade kogemustest õppimine on laiendanud juba praegu nende kogukonnaliikmete silmaringi.”

Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajad külastasid ka Raudondvarise lossis asuvat muuseumikompleksi, kus oli eksponeeritud Jaapani kunsti näitus. Kohtuti muuseumi direktori Zigmās Kalesinskasega, kes selgitas, et Euroopa kultuuripealinna aastaks plaanitakse sinna kontserti koostöös Berliini ooperiteatriga ning tsirkusekunstiendust koostöös Itaalia tsirkusega.

Zapyškises külastati sealset loome- ja Stubā, mille eestvedajad laulsid ja sellega tutvustasid leedu iidset stuartinesi laulutraditsiooni. Külastati ka kogukonna tootjate ühist poodi Lokali ja osaliselt oli võimalus väisata Kaunase Foorumi sündmusi. Kaunase regiooni koordinaatori Lukas Alysisega toimunud kohtumisel saadi teada, et Kaunase regiooni Euroopa kultuuripealinnaks ettevalmistuse protsess on kulgenud Lõuna-Eestiga sarnaselt. 1000 sündmusest Kaunas 2022 Euroopa kultuuripealinna programmis on 100 planeeritud toimuma väljaspool Kaunase linna, kümme festivali ja mitu üleregioonilist ettevõtmist.

Luunja valda esindas Kaunases Reet Käärik, kes pidas visiiti valla jaoks väga oluliseks. „Nägime sarnast kultuuripealinna mudelit, nagu on Tartul plaanis, kuid see ei tähenda vaid kultuuripealinna sündmusteks valmistumist. Igal tasandil rõhutati, kuidas tänu kultuuripealinna tegevustele on kogukonnad hakanud tihedalt koostööd tegema ja oma piirkonna pärandit väärtustama. Eks ole Luunja vallaski palju ajaloolist, mida tasub meelde tuletada ja teistelegi tutvustada,” võttis Reet Käärik sõidu eesmärgi lühidalt kokku.

Kaunase kui tulevase Euroopa kultuuripealinna külastus 35-liikmelise delegatsiooniga Lõuna-Eestist oli esmakordne. Lisaks esindajatele Lõuna-Eesti omavalitsustest ja Tartu 2024 meeskonnast osalesid ka maakondlike arenduskeskuste esindajad.

Ka Kaunas on Euroopa kultuuripealinn koos ümbritseva regiooniga, nii nagu ka Tartu kannab Euroopa kultuuripealinna tiitlit 2024. aastal koos Lõuna-Eesti omavalitsustega. Kaunase Euroopa kultuuripealinna tiitliaasta algab juba mõne kuu pärast, aastal 2022.

Ka Kaunas on Euroopa kultuuripealinn koos ümbritseva regiooniga, nii nagu ka Tartu kannab Euroopa kultuuripealinna tiitlit 2024. aastal koos Lõuna-Eesti omavalitsustega. Kaunase Euroopa kultuuripealinna tiitliaasta algab juba mõne kuu pärast, aastal 2022.

Reet Käärik

Tartu 2024 tiim Kaunases. Foto: SA Tartu 2024

21. septembril peeti Lohkva spordihoone sarikapidu

Lohkva kogukonnakeskuse
juurdeehitusena rajatavas
Lohkva spordihoones peeti
21. septembril sarikapidu.

Tellija poolt pärja mahavõtmise järel pidas vallavanem lühikese kõne ning tänati ehitajaid sooja supi ja suupistetega.

Spordihoonesse tuleb suur pallimängude saal, mis vastab tänapäevastele võrkpalli- ja korvpallivõistluste korraldamise nõuetele. Lisaks neli väiksemat saali erinevate liikumisharrastustega tegelemiseks, millest kaks on võimalik vaheseina eemaldamisel muuta üheks. Hoone on projekteeritud koos pealtvaatajatega kuni 250 inimesele.

Spordihoone arhitekt on Jüri Siim arhitektuuribüroost Siim & Põllumaa. Spordihoone ehitab eelmise aasta lõpus korraldatud projekteerimis- ja ehitushanke võitja Mapri Ehitus OÜ.

Ehitust rahastatakse 2020. aasta lõpus riigi poolt vallale eraldatud 390 000 eurose COVID-19 investeeringutoetuse ja Luunja valla eelarvevahendite abil. Spordihoone valmib 2021. aastal.

Harri Lepp
juhatuse liige
Luunja Varahalduse SA

Luunja Varahalduse SA juhatuse liige Harri Lepp ja vallavanem Tõnu Muru katuselt pärga alla toomas. Foto: Ketlin Alaväli

TASUTA praktiline KOOLITUS Samm tööellu

JOHANNES
MIHKELSONI
KESKUS

ENESEANALÜÜS

TÖÖVESTLUS

TÖÖKLUBI

TÖÖÕIGUS

TÖÖELU
PLANEERIMINE

ARVUTI
TÖÖOTSINGUL

Koolituse INFOTUND 10.11.2021 kell 12.00!

Tartus Lutsu 3. Lisainfo: www.jmk.ee/nov

REGISTREERI NÜÜD: tel 526 5488, jmk@jmk.ee

*Inimestele, kes on olnud 6 kuud või kauem tööturult eemal.

Eakate päev tõi publiku saali

1. oktoobril tähistati paljudes maailma nurkades muusikapäeva ja eakate päeva. Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskus kut- sus sel puhul eakad ja muusikahuvilised 3. oktoobril kontserdile, kus astusid üles pianist Kaur Pennert ja bariton Tõnis Sarap ansamblist Kolm Musketäri.

Esitati kõigile tuntud ja armastatud palu Raimond Valgre loomingust ning mitmete eesti tuntud lauljate reper- tuaarist. Meeleolukas ja südamluk kont- sert pani publiku südame põksuma ja süvendas soovi taas kultuurisündmus- test osa saada. Pärast kontserti söödi koos pidupäevatorti.

Üheskoos leiti, et kui viiruse levik vähegi võimaldab, võiks sel aastal eakate jõulupeo siiski korraldada, sest meie eakad on olnud tublid, lasknud end vaksineerida.

Kadi Kalmus

*Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse
direktor*

Hetk eakate päeva kontserdist Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses

Foto: Tiit Hellenurm

LUUNJA EAKATE HOMMIKUKLUBI

*alustab taas tegevust
7. oktoobril 2021
kell 10.30*

*Luunja
raamatukogus*

*Ootame meiega seltsima
nii vanu sõpru
kui uusi liitujaid.
Koos on toredam!*

*Jubendaja
Maie Anijärv
5677 5788*

Endspiel.

Henrik Visnapuu
viimased päevad
New Yorgis

Stsenaarium ja lavastus: KUPU
Visnapuu rollis: KUPU
Muusika: KTIWA

Toetavad:

mliteater

Piletid Fientas

29.oktoobril kl 19 Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses, Aedniku 2

Luunja korvpallinaiskond alustas hooaega

Luunja korvpallinaiskond alustas 6. oktoobril oma järjekordset esiliiga hooaega. Sel hooajal kuulub naiskonda 18 naist. Samuti jätkavad eelmisel aastal liitunud peatreener Rauno Kiuru ning esindajatena Kaido Linde ja Tiina Terasmaa.

Rõõm on teatada, et Luunja naiskond on esimest korda rahvusvaheline, sest sellel hooajal mängib Luunja naiskonnas 25-aastane soomlanna Carolina Olivia Rahkonen. 2021/22. hooajal mängib Eesti naiste esiliigas kokku 11 naiskonda.

Seoses Luunja Keskkooli remondiga toimuvad hetkel Luunja naiskonna kodumängud Kambja spordihoones.

Esimeses hooaja mängus saadi 61:35 võit Tallinna naiskonna TSK Kalev üle.

Naiskonna tegemistest saab täpsemat infot Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse kodulehelt luunjakultuur.ee.

Kaido Linde, Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse sporditöö spetsialist

Luunja korvpallinaiskond 2021/22. hooajal. Foto: Tiit Hellenurm

Matkahuvilised väisasid Pähklisaart

Liikumise ja tervisliku eluviisi populariseerimine on jätkuvalt Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskusele oluline. Sel aastal oleme korraldanud vallarahvale juba üheksa erinevat matka. Viimane neist, räätsamatk Pähklisaarele toimus 26. septembril Euroopa spordinädala raames koostöös matkakorraldusfirmaga Loodusturism.

Kaunist sügisilma ja lummevaid rabavaateid nautisid 26 suurt ja väikest matkasõpra ning üks koer.

Huvitavat infot loodusest, laukasoost ja Pähklisaarest jagas karismaatiline matkajuht Kristjan Erstu.

Fotosid luunjalaste retkest Pähklisaarele saab vaadata Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse kodulehe galeriist.

*Kadi Kalmus
Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse direktor*

Matkajad laukasoos. Foto: Kaido Linde

Head uudised Luunja jõesadamast

14. septembril käisid Luunja jõesadama puhkeala vaatamas Tartumaa arendusseltsi juhatus ja tegevtöötajad. Arendusseltsi huvi Luunja sadama tegemiste vastu on seotud õige mitme kandi pealt. Tartumaa arendusselts otsustas suurprojektide arendamise meetme käigus esitada PRIA-le kinnitamiseks teiste hulgas Luunja jõesadama puhke- ja välispiirdiala rajamise suurprojekti ja PRIA oma otsusega veebruaris 2020 projekti ka toetuse saamiseks kinnitas. Varem on Tartumaa arendusseltsi toetusel rajatud puhkeala kallasrada koos jõeäärse paviljoniga. Ka on arendusselts toetanud MTÜ Luunja Vabatahtlik Jõepääste tegevusi. Tartumaa arendusselts on Emajõe võrgustiku ja kollaste akende projekti eestvedaja.

Tartumaa arendusseltsi tegevjuhi Kristiina Tammetsi sõnul on Luunja alevik ja sadam olulised paigad nii Tartumaal kui Lõuna-Eestis. Sadama- ja puhkeala arengu osas on huvi suur. Tartumaa suurprojektid hakkavad tasapisi valmima.

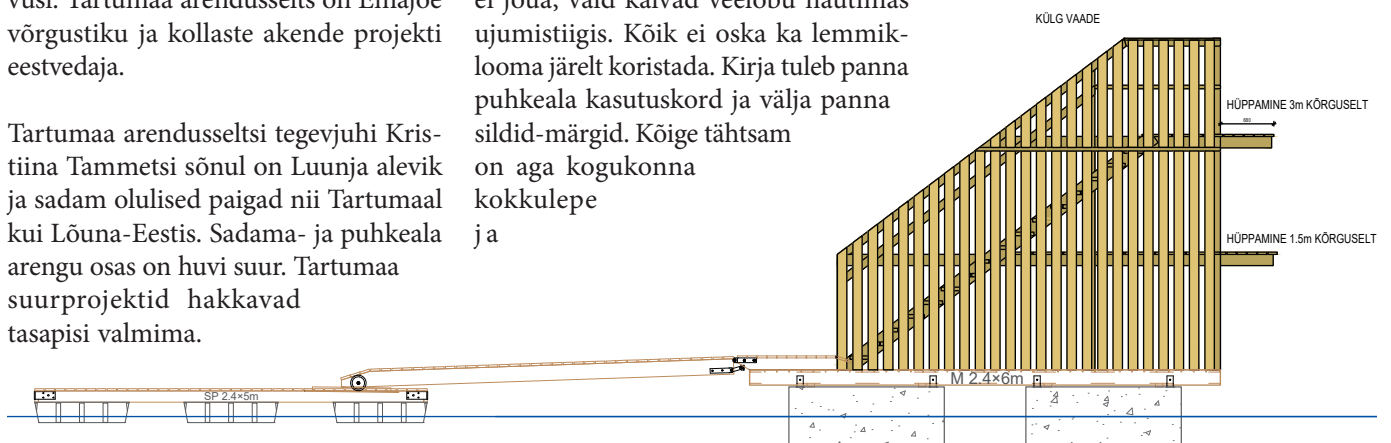
Luunja jõesadama puhkeala on neist nüüdseks kõige kaugemale lennanud pääsuke. Kristiina Tammets väitis, et olulised on nii sinne sadam kui ka uudne ujumiskoht. Väga oodatud on toitlustusvõimaluste lisandumine Luunja jasse. Ka on oodatud karavaniparkla avamine külastajatele. Tegevjuhi kinnitustel jäi puhkealaga tutvumisest arendusseltsi rahvale väga hea mulje.

Hea mulje vajab säilimiseks ka hoolt ja korda. Juba on murelikud silmad näinud, kuidas automehed on parklast kaugemale, otse jõe äärde jõudnud. Lemmikloomad aga tihtipeale jõeni ei jõua, vaid käivad veelõbu nautimas ujumistiigis. Kõik ei oska ka lemmikloomade järelt koristada. Kirja tuleb panna puhkeala kasutuskord ja välja panna sildid-märgid. Kõige tähtsam on aga kogukonna kokkulepe ja

heakorda jälgiv silm. Hoiame ujumistiigi lastele ja veespordi harrastajatele ning puhkeala puhtana!

Hea uudis on, et väliujula ja hüppetorni hange läks korda. Õiguse puhkeala ujumistiiki rajada väliujula sai endale Top Marine Infra OÜ, veespordirajatiste tegijana kogenud ja tuntud. Lootus on oodatud ujula valmis saada veel enne advendiaega. Huvitav, kas see taliujujatele ka korda läheb?

Indrek Kärner

Väliujula hüppetorni külgvaade. Top Marine joonis.

Tartumaa arendusseltsi tegus rahvas puhkeala ujumistiigi juures. Foto: Indrek Kärner

Prügi põletamine saastab õhku ja ohustab inimeste tervist

Sügis toob kaasa jahedad ilmad ja koos sellega kütteperioodi alguse. Sooja saamiseks tehakse kodustes küttekolletes tuld ning mõnes majapidamises viisatakse lisaks küttepuudele ahju ka jäätmeid. Nii aga teha ei tohi, sest olmejäätmete põletamine saastab õhku.

Kodusesse küttekoldesse, olgu see siis kamin, pliit, ahi või katel, sobib ainult puhas kuiv puit. Selline küttematerjal põleb kõrgemal temperatuuril ning tekitab vähem tuhka ja lenduvaid saasteaineid. Tulehakatuseks sobib üksnes kiletamata papp või paber.

Sobimatu küttematerjali – niiske või töödeldud puidu või lausa jäätmete – põletamisel tekivad tervisele ohtlikud peened osakesed ja vingugaas. Plastjäätmete põletamisel lenduvad aga eriti mürgised saasteained (nt dioksiinid ja furaanid), mis võivad põhjustada vähktõbe, väärearenguid ja arengupeatust. Korstna kaudu õhku lendunud saasteained langevad maapinnale ning vette, kust need omakorda liiguvad edasi toidulauale, kui sööme oma aias kasvatatud saadusi.

Dioksiinid on silmale nähtamatud ja nende mõju inimese tervisele ei avaldu kohe. Võib minna aastaid, enne kui haigusnähud ilmnevad. Peale välisõhu jõuavad saasteained ka siseõhku, suuremas koguses näiteks siis, kui

pikka aega kütmata ahi või pliit suitsu sisse ajab. Põlemisel tekkinud peened tahmaosakesed võivad aga soodustada südame-veresoonkonna ja hingamissüsteemi haigusi.

Välisõhu kvaliteedi mõõtmistest selgub, et õhukvaliteet halveneb peenosakeste tõttu just kütisperioodi algul ning seda eelkõige ahiküttega piirkondades. Suits ei rända kaugele, madalatest korstnatest väljunud suits ning suur osa saastest langeb maha seal samas piirkonnas, sest külmal ajal on hajumistingimused halvemad. Kütteperioodil võib peenosakekestest põhjustatud õhusaaste küündida ahiküttega piirkondades tasemele, mis on võrreldav liiklusest tuleneva saastega tiptunnil suure magistraali ääres.

Saasteainete vähendamiseks tuleb kütmiseks kasutada ainult kuiva puitu. Niisked küttepuud ei sütti ahjus korralikult ning süttimisfaas venib märksa pikemaks – see omakorda suurendab vingugaasi ja peenosakeste arvukust õhus. Niiske puidu kasutamine tähendab ka seda, et osa soojusest läheb raisku, sest osa energiat kulub puidu kuivatamisele.

Tuli tuleks süüdata ahjus alati ülevalt ja kui võimalik, siis halud laduda restina. Nii põlevad puud palju kõrgemal temperatuuril ja keskkonda eraldub

vähem saasteaineid. Kuna ahjuukse avamisel paiskub saasteaineid ka tuppa, siis peaks ust avama võimalikult harva.

Suurem kogus papi- ja paberi jäätmeid on põletamise asemel mõistlik hoopis ringlusse saata. Need saab viia avalikesse kogumiskonteineritesse või kohaliku jäätmejaama, sinna saab viia ka plastpakendid. Lähima jäätmejaama, avaliku pakendikonteineri või vastuse küsimusele, kuhu millised jäätmed viia, leiad lehelt kuhuviaa.ee.

Kas teadsid, et ...

Ühe perekonna tekitatud jäätmete koduahjus põletamisel vabaneb keskkonda hinnanguliselt sama palju toksilisi ühendeid, kui u 200 tonni prügi põletamisel jäätmepõletustehases. Tehases põletatakse jäätmeid stabiilselt kontrollitud keskkonnas temperatuuril 1000–1100 °C, mille juures põlevad toksilised õhusaasteained vähem ohtlikeks põlemisproduktideks. Seevastu koduahjus põleksid jäätmed madalamatel temperatuuridel ja ebastabiilselt, mistõttu ei põle toksilised ühendid lõplikult ära.

*Dagmar Undrits
Keskkonnaameti välisõhu
peaspetsialist*

Kütteperiood toob kaasa korstnaist tõusvad suitsusambad. Foto: Ave Huugen

OOTAME SIND VÄGA LASTE LAULUMAA JUHENDAJA

Kui sa oled laulev, loov ja täis tahet
juhendada maailma kõige vahvamaid
laululapsi, siis tule Lohkvasse!
Saada oma tutvustus hiljemalt 20.10.2021

MTÜ Lohkva Külaselts

lohkva.kulaselts@gmail.com tel. 56 158 379

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

PILET 8 ja 10 eurot

26. NOVEMBER 2021
KELL 19.00

MIHKEL TIKERPALU

ISAL ON PLAAN
LAULUDE JA GRAAFIKUTENA

JAAPANI ANIME ANIMATSIOONI JOONISTAMINE. KOOMIKSITE TUSIJOONISTAMISE TEHNIKAD.

**KOLMAPÄEVITI KL 16.00
LUUNJA NOORTEKESKUSES**

ESIMENE KOHTUMINE 06.10

JUHENDAJA PRIIT ALLAS
53088838

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUSE KOOLIVAHEAJA PROGRAMM

22.-29. OKTOOBER 2021

R 22. OKT

Kell 15.30/15.45 Väljasõit Mellistesse - "Vaimuplahvatus" 11-12 aastastele, tasuta. Lisainfo ja registreerimine:

Kell 18.00 kultuurimajas noortekomöödia "Õõlapsed" 13+, tasuta.

E 25. OKT

Luunja noortekeskus avatud 12-18
Meisterdamine ja mängud Pärdis
Kavastu Korter avatud 11-17
Mängud ja multikad

T 26. OKT

Luunja noortekeskus avatud 10.00-14.45
Pannkoogihommik
Kell 15.00 Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse saalis lastefilm
"Felix ja peidetud varandus", tasuta
Kavastu Korter avatud 11-17
Kell 16.00-17.00 meisterdamine loovsringis

K 27. OKT

Luunja noortekeskus avatud 12-18
Robotika töötuba
Kavastu Korter avatud 10-12 - kokkamine
Kell 12 väljasõit Luunja noortekeskusesse, kus toimub ka robotika töötuba

N 28. OKT

Väljasõit Tallinnasse PROTO avastustehasesse.
Lisainfo ja registreerimine:

LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

R 29. OKT

13.00 Muinasjutumängude päev Luunja raamatukogus, külla tuleb lugemiskoer Mömmi

LISAINFO: HANNA ROOSI KARRO 56489138

LUUNJA KULTUURI- JA VABA AJAKESKUS

OKTOOBER

22.–29.10.2021 Koolivaheaja programm

22.10 Väljasõit 11–12-aastastele noortele programmi „Vaimuplahvatus“ üritusele Mellistes.

15.35 Buss Kavastust

15.45 Buss Luunja kultuurimaja eest
Info 5309 3670

22.10 Filmiõhtu noortele 13+
Uus eesti mängufilm „Öölapsed“ 18.00
Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Noortele tasuta
Info 5648 9138

26.10 Multifilm „Felix ja peidetud varandus“ 13.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Tasuta. Info 5648 9138

28.10 Väljasõit Tallinnasse Proto avastustehasesse 9+ vanu-
ses noortele
Info 5648 9138
Osavõtutasu 5 eurot

29.10 Muinasjutumängude päev. Külla tuleb lugemiskoer Mõmmi 13.00

7–10-aastastele lastele
Luunja raamatukogus
Info 5309 3670

Programm täieneb, leia infot <https://luunjakultuur.ee/noor-sootoo/>

29.10 Nullteatri etendus „Endspiel. Henrik Visnapuu viimased päevad New Yorgis“ 19.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Piletid 15/12 eurot müügil fienta.com ja enne etendust kohapeal
Info 5309 3670

NOVEMBER

14.11 D. Sprivilise mälestusturniir kiirmales 11.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Info 5013 5555

14.11 Toomas Ojasaare lauluklubi 15.00

Kapteni Keldris
Info 53093670

19.11 Väljasõit 15+ vanustele noortele programmi „Vaimuplahvatus“ üritusele Ülenurmel

Info 5309 3670

21.11 Tartu noorte folkloorifestivali peakontsert 18.00

Kontserti kantakse üle veebis.
Info 5211 8006

25.11 Helkurkõnd

Info täpsustamisel

26.11 Mihkel Tikerpalu etendus „Isal on plaan“ 19.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Piletid hinnaga 10/8 eurot on saadaval Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse kontoris ja enne etendust kohapeal
Info 5309 3670

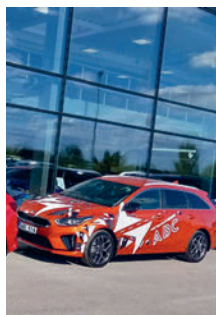
28.11 Jõulurahu väljakuulutamine 16.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Info 5309 3670

NÄITUSED

Luunja vallamajas on kuni oktoobri lõpuni üleval Navitrolla maalinäitus „Kes tähti ei tunne, saab komeediga vastu pead“. Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse galeriis Meie Aja Kangelane eksponeeritakse Shay Passero isikunäitust.

Kõikide ürituste toimumine sõltub Covid-19 levikust, valla-
valitsuse ja Vabariigi Valitsuse poolt antud korraldustest.

Arvutite hooldus ja remont

Kogemustega IT-spetsialist pakub kiiret ning kvaliteetset teenust sulle sobival ajal.

Info: 53 544964

Õnnitleme vastseid vanemaid!

TOM JOHAN KOSSO	21.08.2021
FREDY VÕPSU	24.08.2021
SASKIA SIMRE	25.08.2021
MAIA KRAUDOK	03.09.2021
JOHANN MARIMÄE	04.09.2021
HANNA JAKOBSON	06.09.2021
LENNA JAKOBSON	06.09.2021
LILIAN RAID	15.09.2021
LEONEL LUKASON	16.09.2021
RAIT-ROVEN PRITS	16.09.2021
GEORG ALEKSEI MOROZOV	17.09.2021
AMELIA ANTISOV	22.09.2021
EPP-ELOORA ANNAST	23.09.2021

Kaeve-, planeerimis- ja laadimistööd, septikute paigaldus, ehitusplatside koristus.
Tel 5566 3503

Luunja vallavolikogu ja vallavalitsus

MÜÜA METT

Klaaspurk 700 g **5 €**

Plastämber 1 kg **7 €**

Kreemjas mesi

Klaaspurk 470 g **4 €**

Võtke meiega ühendust:

www.facebook.com/mesilepa

Tel 5384 0097

Mesi on pärit Luunja vallast!

Tartu ja Luunja piires kohaletoimetamine tasuta ning vajadusel saadame pakiautomaadiga.

Suu magusaks!

Killustik, kruus, liiv ja muld veoga.

Tel 527 1324

Kopp-laaduri tööd.

Tel 5817 2269

KUIVAD LÕHUTUD KÜTTEPUUD
koos transpordiga.

Telefon 505 1010

Luunja valla loomaarst **AAVO ARRAK**

Kojukutsed tel 5647 1121

Loomade ravi • Operatsioonid •
Vaktsineerimine • Kiibistamine

Passi vormistamine ja looma ettevalmistamine
välismaale sõiduks

HÄDAABI 24 H

Kodu Uudised

Väljaandja Luunja Vallavalitsus
Vastutav toimetaja Ketlin Alaväli
Keeletoimetaja Reet Tens
Tehniline teostus Eesti Ülikoolide Kirjastus

Luunja Vallavalitsuse ametlikud teated ja uudised
Koduleht: www.luunja.ee
Facebooki leht: Luunja vald
E-post: vald@luunja.ee
Telefon: 741 7319

Kodu Uudised on loetav ka internetis aadressil www.luunja.ee